

Euskal ekonomiaren bilakaera 2019IIH

2019ko irailaren 23a

1

Laburpena

2

Euskal ekonomia

BPGd

Barne eskaria

Kanpo sektorea

Lan-merkatua

Inflazioa

Sektore publikoa

Finantza-sektorea

Adierazleak

3

Ingurunea

4

Aurreikuspenak

1. 2019IIHn euskal ekonomiaren hazkundera apaldu egin da

19IIHn, EAEko **BPGd-a % 2,2** (u/u) hazi da, eta euskal ekonomiaren **hazkundera bizi duen moteltzea** baieztatu du, azken hiruhilekoetan gertatutakoaren bidetik. Ez da, baina, gertakari isolatu bat, eta inguruko herrialde gehienak ere antzera daude. Espainiako ekonomiaren aurreikuspenek (% 2,3 u/u) eta EBkoek (% 1,3 u/u) agerian uzten dute moteltzea, eta gertakari hau 2020ra arte luzatuko dela erakusten dute. **2019rako euskal BPGd-aren aurreikuspen ofiziala % 2,3raino mantendu da**, eta inguruan ikus daitezkeen beheranzko joera duten aurreikuspenen barruan dago.

19IIHn, EAEko **BPGd-ak % 2,2ko** urte arteko (u/u) hazkundera izan du. Duela urtebeteko egoerarekin alderatuta, **barne-eskaria** apaldu egin da (**% 2,0**), kontsumo-tasa baxuagoa delako eta Kapitalaren Eraketa Gordinaren igoera ere txikiagoa delako; kanpo-sektoreak, aldiz, protagonismoa irabazi du EAEko hazkunderari egin dion 0,2 pp-ko ekarpenarekin, **Inportazioen (% 2,6) eta Esportazioen (% 2,8)** bariazio-tasaren igoerari esker.

Sektoreei begiratuta, **Industria** ahul agertu da (% 0,8), **Eraikuntzak** intentsitate pixka bat galdu du (**% 2,9**) eta **Zerbitzuak (% 2,6)** euskal jardueraren euskarri izan dira. Lehen sektoreak tonu oso gorabeheratsua dauka.

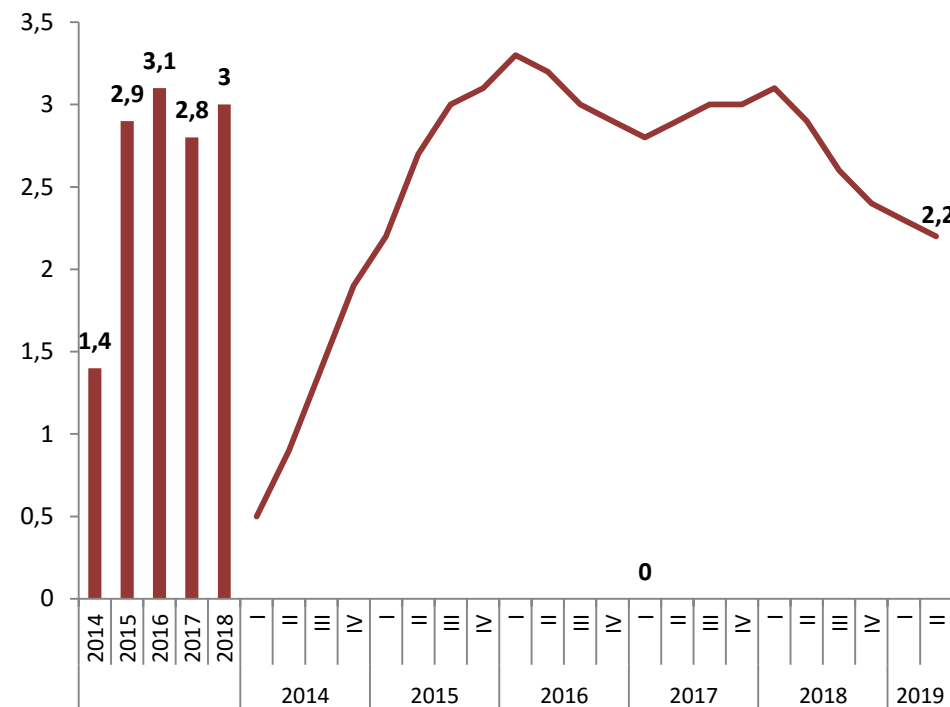
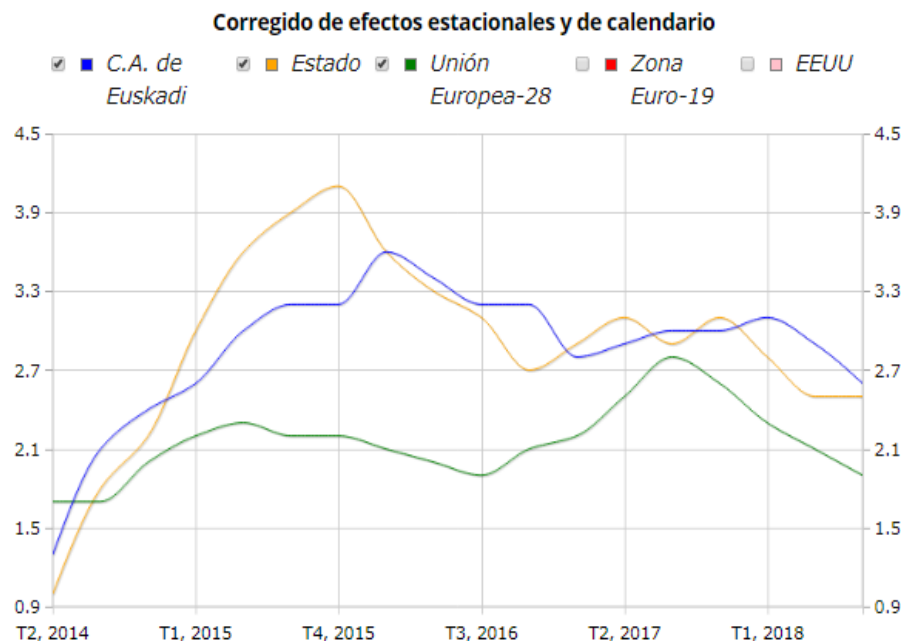
EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **19IIHko okupazioa 978.000 enpleguetatik** gora dago, azken urtean % 1,7 **gora egin** ondoren. Termino absolutuetan, **duela urtebete baino 16.001 langile gehiago** dago. **Zerbitzuen** sektoreak 12.197 enplegu berri sortu ditu, **Industriak** 1.779 pertsona gehiagori eman die lana eta **Eraikuntzak** beste 1.889 langileri. **PRAREN** arabera, 19IIHko **langabezia-tasa** pixkanaka hoberantz egiten ari da, eta 113.084 dira langabeak eta **% 9,6koa** langabezia-tasa.

Abuztuko **KPI**aren urteko aldaketaren tasa **% 0,6koa** izan da, oraindik beheranzko bidean; jaitsierak osagai guztietan gertatu dira, Osasunean eta Altzariak eta etxea ataletan izan ezik. **Azpiko inflazioa % 1** ingurukoa da.

2019ko abuztura arte metatutako **diru-bilketa** 9.769 M. eurokoa izan da, iazko epe berean baino **% 1,3** gehiago hazi ondoren. Diru-sarrera motari begiratuta, bildutako kopuru osoaren 3.531M € PFEZtik datoz eta 3.551M € BEZetik. Horiek dira diru-bilketaren kontzeptu nagusiak. EAEko zor-maila apala da oraindik, % 13,8koa, hain zuzen ere.

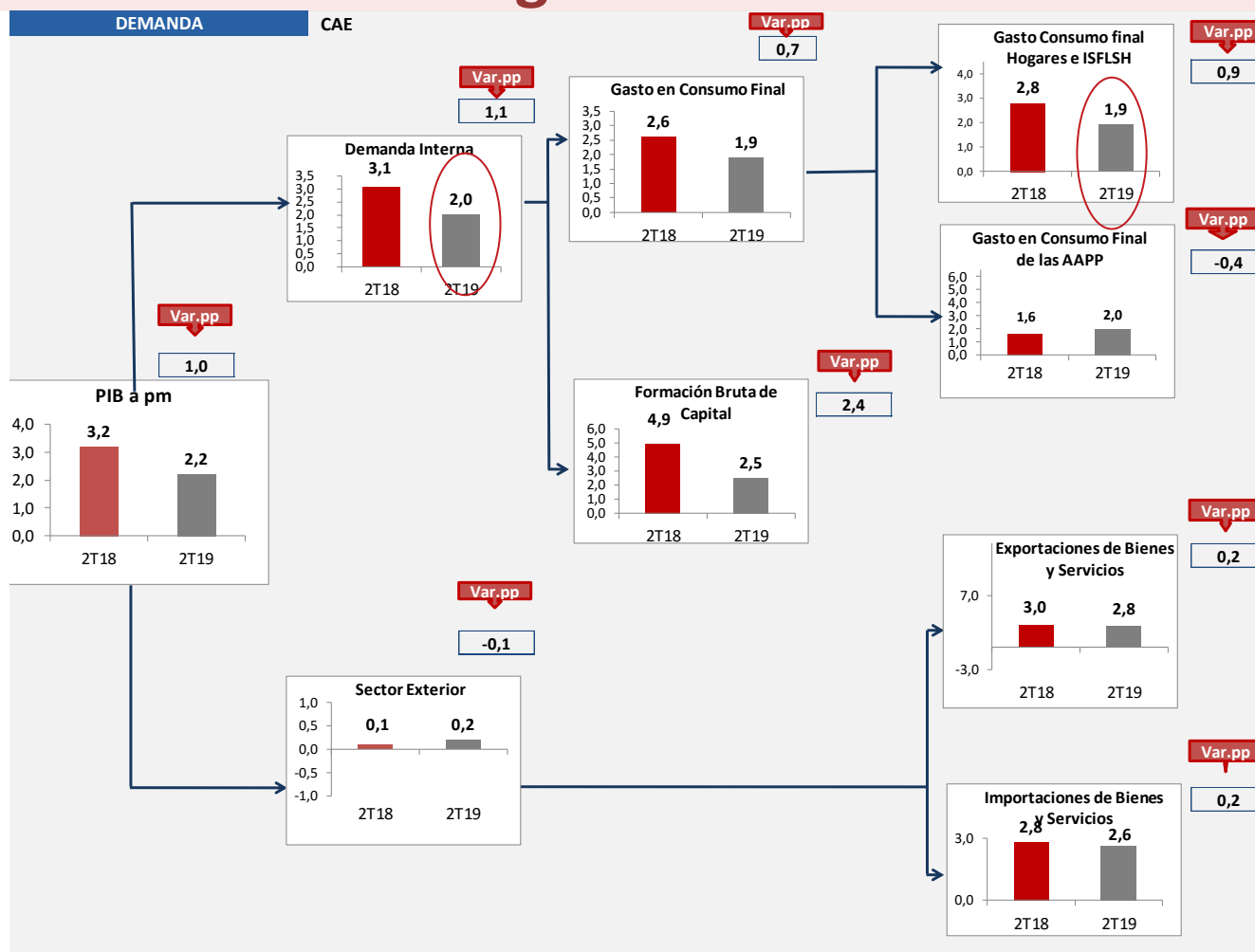
2. Moteltzeak ez du etenik

EAEko BPGd-aren bariazio-tasa (%)

19IIHn, EAEko BPGd-a % **2,2** (u/u) hazi da, eta euskal ekonomiaren **hazkundeak bizi duen moteltzea** baieztatu du, azken hiruhilekoetan gertatutakoaren bidetik. Ez da, baina, gertakari isolatu bat, eta inguruko herrialde gehienak ere antzera daude. Espainiako ekonomiaren aurreikuspenek (% 2,3 u/u) eta EBkoek (% 1,3 u/u) agerian uzten dute moteltzea, eta gertakari hau 2020ra arte luzatuko dela erakusten dute. **2019rako euskal BPGd-aren aurreikuspen ofiziala % 2,3raino mantendu da**, eta inguruan ikus daitezkeen beheranzko joera duten aurreikuspenen barruan dago.

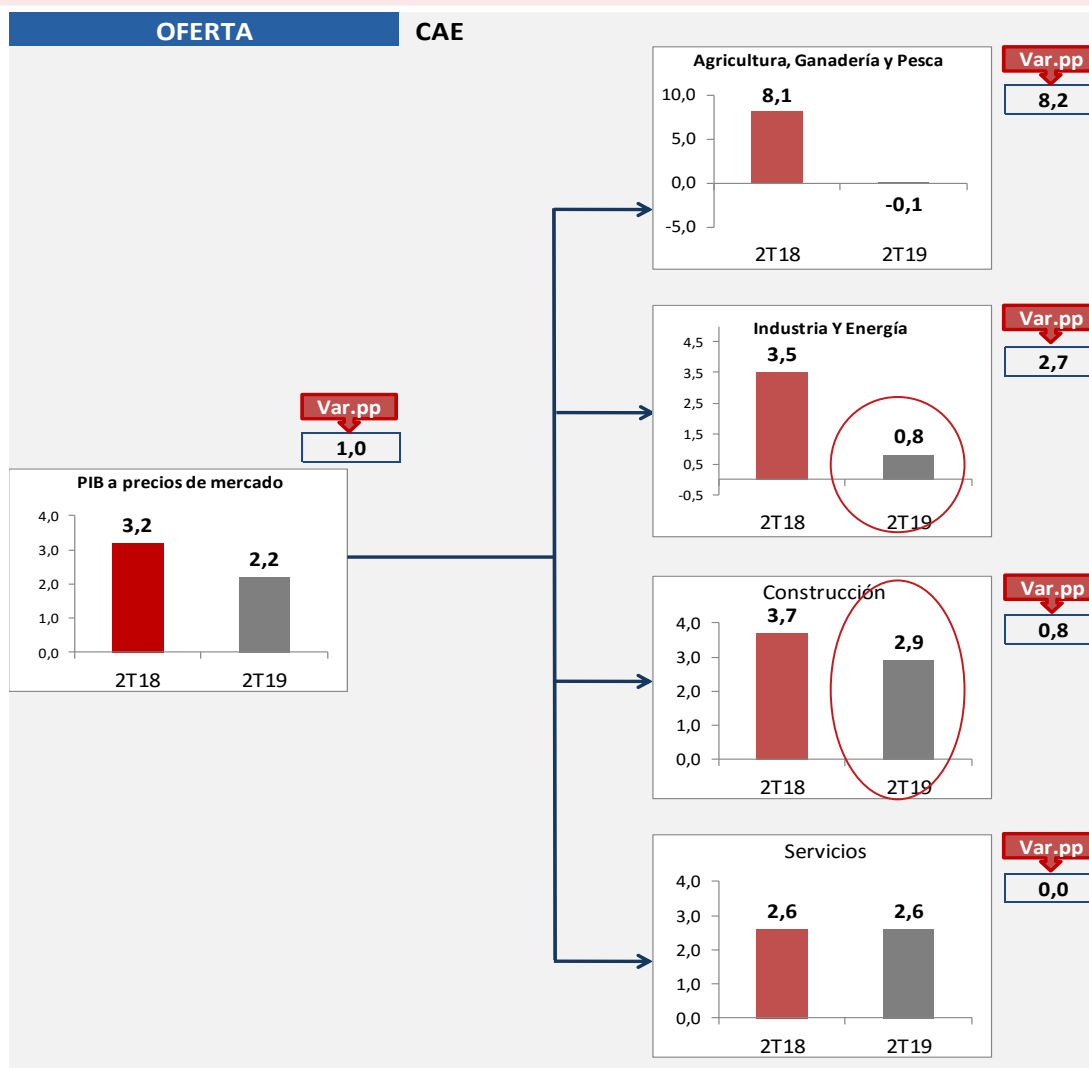
2. EAE: Intentsitate apalagoa kontsumoan eta inbertsioan, hazkunderan intentsitatea galdu ondoren

Iturria: Eustat, gure datuak

19IIHn, EAEko BPGd-ak % 2,2ko urte arteko (u/u) hazkundera izan du. Duela urtebeteko egoerarekin alderatuta, **barne-eskaria** apaldu egin da (% 2,0), kontsumo-tasa baxuagoa delako eta Kapitalaren Eraketa Gordinaren igoera ere txikiagoa delako; kanpo-sektoreak, aldiz, protagonismoa irabazi du EAEko hazkunderari egin dion 0,2 pp-ko ekarpenarekin, **Inportazioen (% 2,6) eta Esportazioen (% 2,8)** bariazio-tasaren igoerari esker.

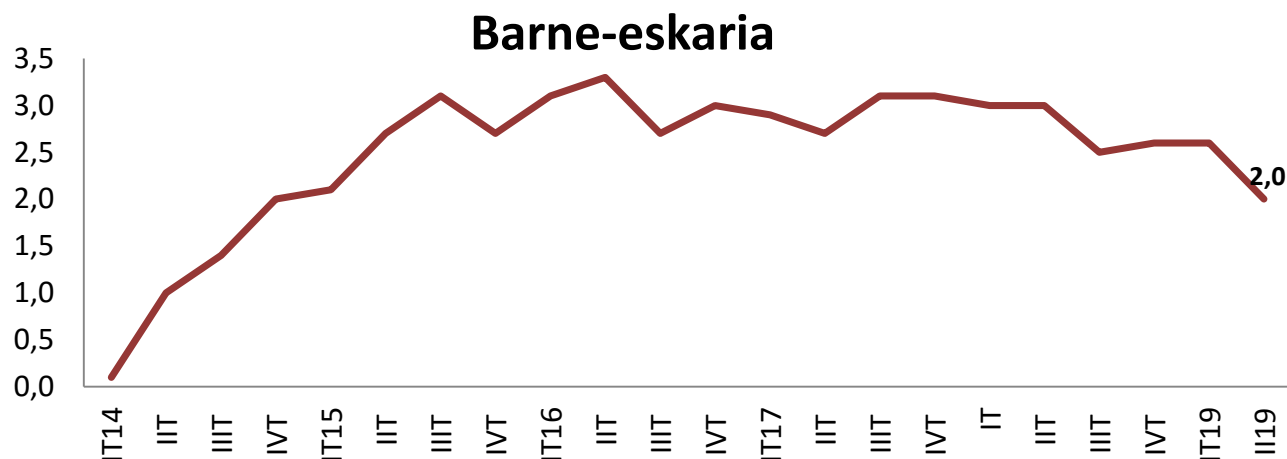
2. Industriaren geldialdia

Iturria: Eustat, gure datuak

Sektoreei begiratuta, **Industria** ahul agertu da (% 0,8), **Eraikuntzak** intentsitate pixka bat galdu du (% 2,9) eta **Zerbitzuak** (% 2,6) euskal jardueraren euskarri izan dira. Lehen sektoreak tonu oso gorabeheratsua dauka.

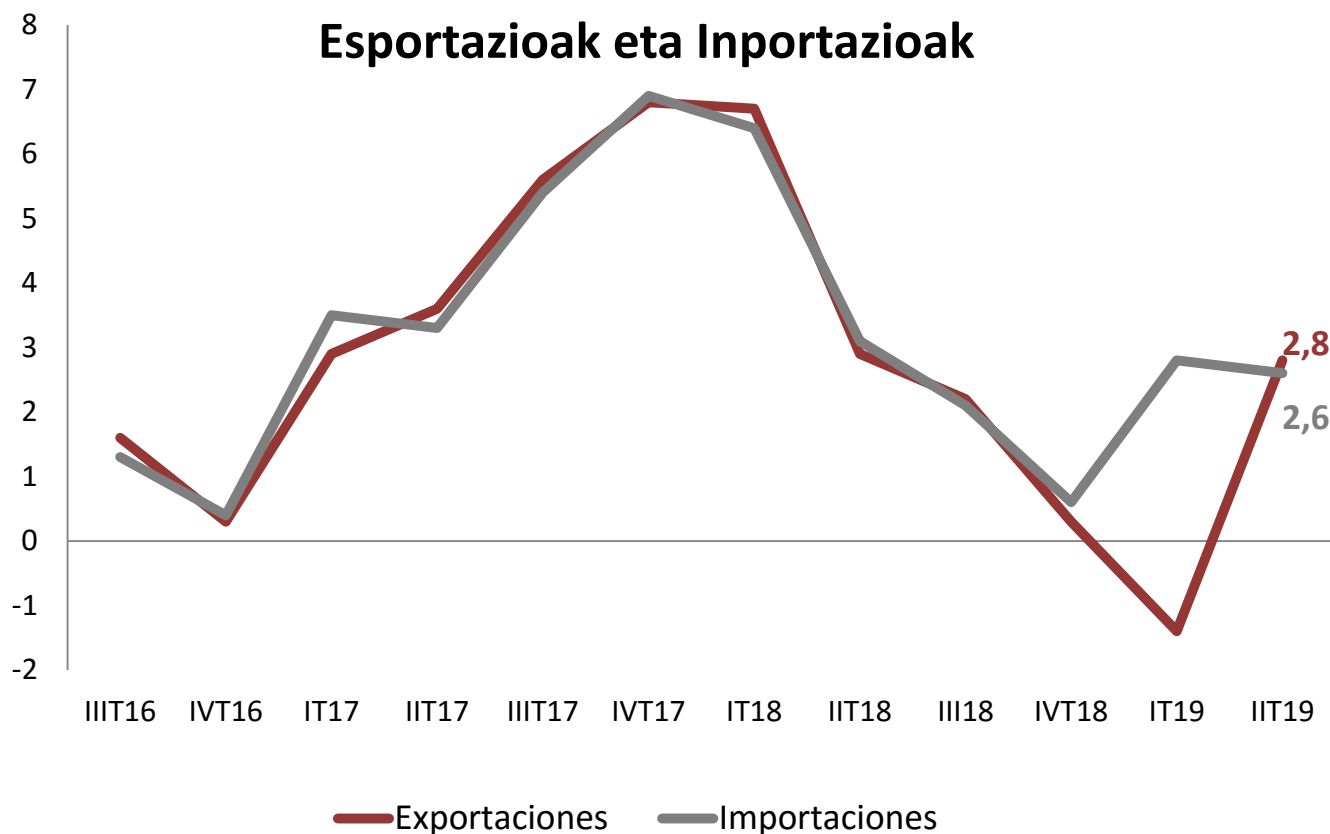
2. Barne-eskariaren ekarpena ahuldu egin da, inbertsioaren eta kontsumo pribatuaren bultzada apalagoaren ondorioz

PIB Trimestral (demanda)	2018				2019	
	I	II	III	IV	I	II
GASTO EN CONSUMO FINAL	2,8	2,5	2,0	2,2	2,1	1,9
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	2,9	2,6	2,3	2,6	2,2	1,9
-Gasto en consumo final de las AAPP	2,6	2,0	1,2	0,8	2,0	2,0
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	3,7	4,8	4,0	4,1	4,0	2,5
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equipo	4,8	6,1	2,9	2,1	3,3	2,2
-Resto de Formación Bruta de Capital	3,0	4,0	4,6	5,2	4,4	2,6
DEMANDA INTERNA	3,0	3,0	2,5	2,6	2,6	2,0
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	6,7	2,9	2,2	0,3	-1,4	2,8
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	6,4	3,1	2,1	0,6	-0,8	2,6
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	3,1	2,9	2,6	2,4	2,2	2,2

Hazkundeari egiten dion ekarpenean **protagonismoa galtzen ari da oraindik barne-eskaria**; % 2,0 hazi da iazko epealdi berarekin alderatuta, **Azken kontsumoa** (% 1,9), batez ere kontsumo pribatua, eta **Kapitalaren Eraketa Gordina** (% 2,5) epeldu direlako.

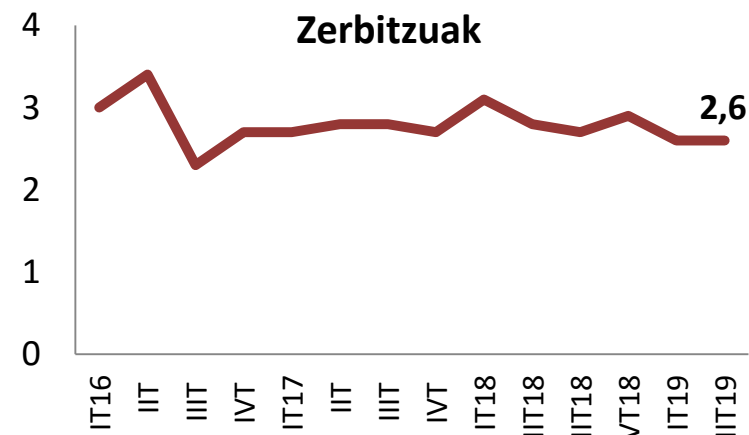
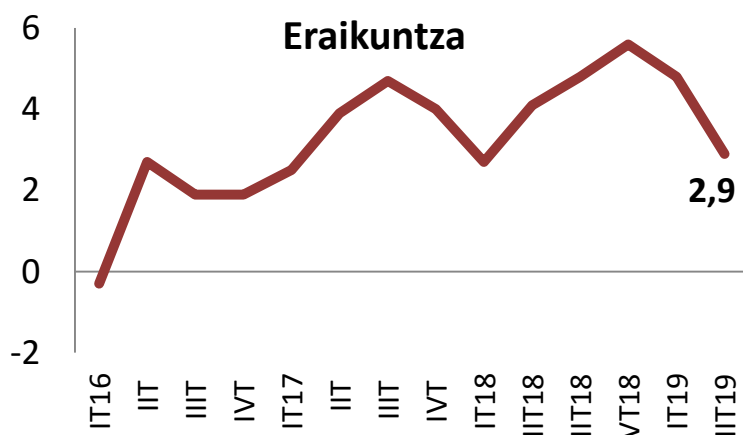
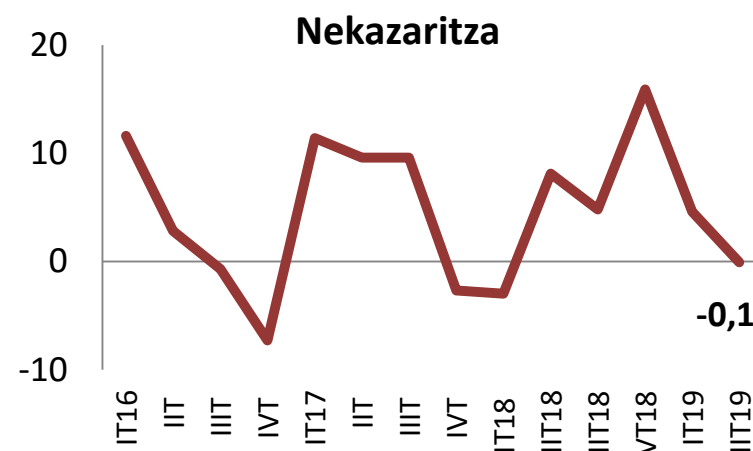
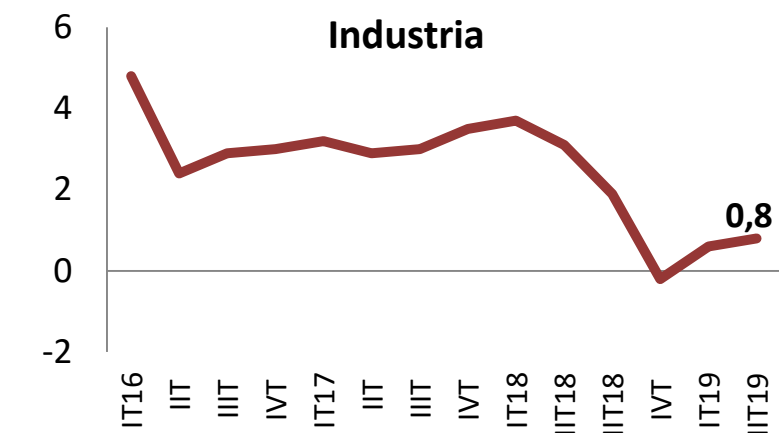
2. Nazioarteko merkataritza apalagoak eragin negatiboa izan du euskal esportazioetan.

Iturria: Eustat

Esportazioen joera ere antzekoa da (% 2,8), munduko merkataritzaren dinamismo apalagoaren barruan, eta hazkundearen bidearentzako galga dira, nazioarteko tirabira komertzialen eta geopolitikarekin loturiko ziurgabetasunen ondorioz. Saudi Arabiako findegien kontra eman berri diren erasoek egoera nahasia gehiago nahastu besterik ez dute egin. Inportazioak % 2,6 hazi dira, eta, horrenbestez, 0,2 pp-koa da hazkundeari egindako ekarpena.

2. Industriaren hazkundera baxua da oraindik eta Zerbitzuak jaitsieraren aurrean tinko agertu dira

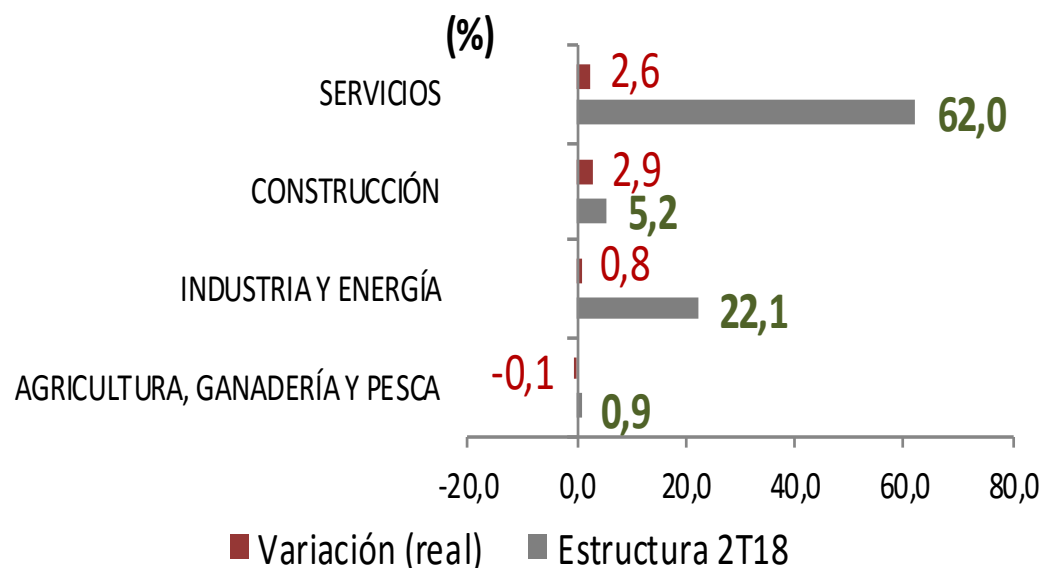

Iturria: Eustat

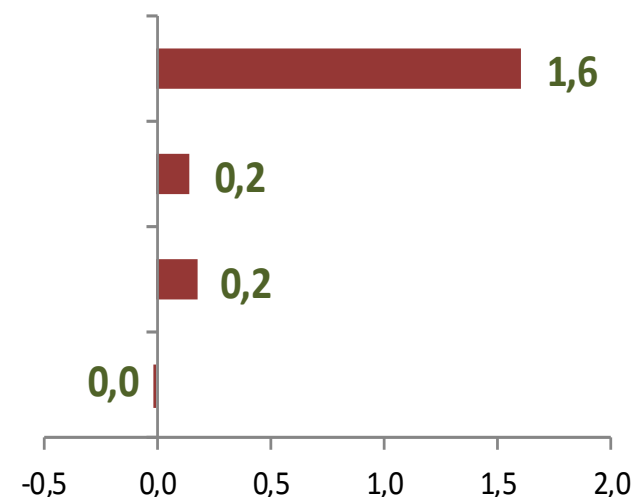
Industriak gorakada txiki bat izan du (**% 0,8**), aurreko hiruhilekoan aurreratutako suspertze-bideari segika; **Zerbitzuak** bere horretan mantendu dira (**% 2,6**) eta **Eraikuntzak** igoera apalagoa izan du (**% 2,9**), hazkunde nabarmeneko bidea erakusten duena. Hegazkortasuna handia da lehenengo sektorean.

2. Zerbitzuetan oinarritutako hazkundera

Estructura y Variación PIB IIT19

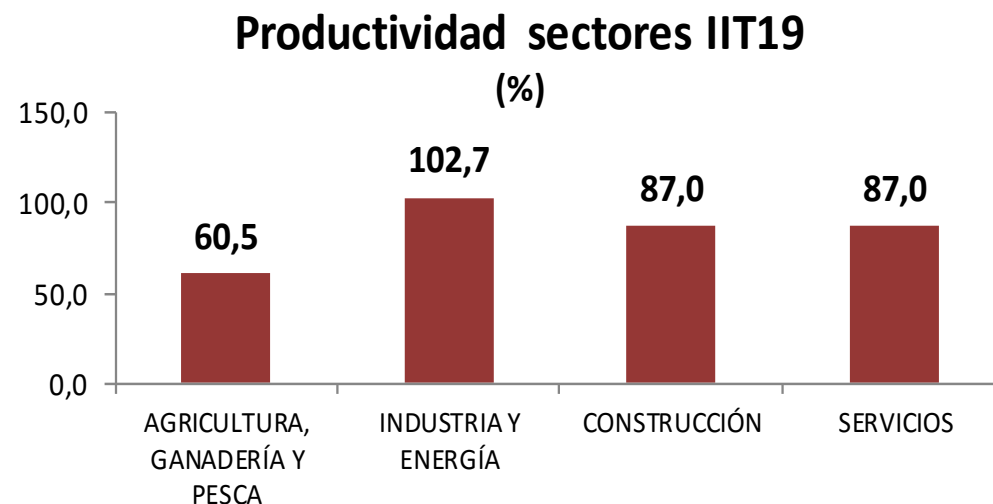
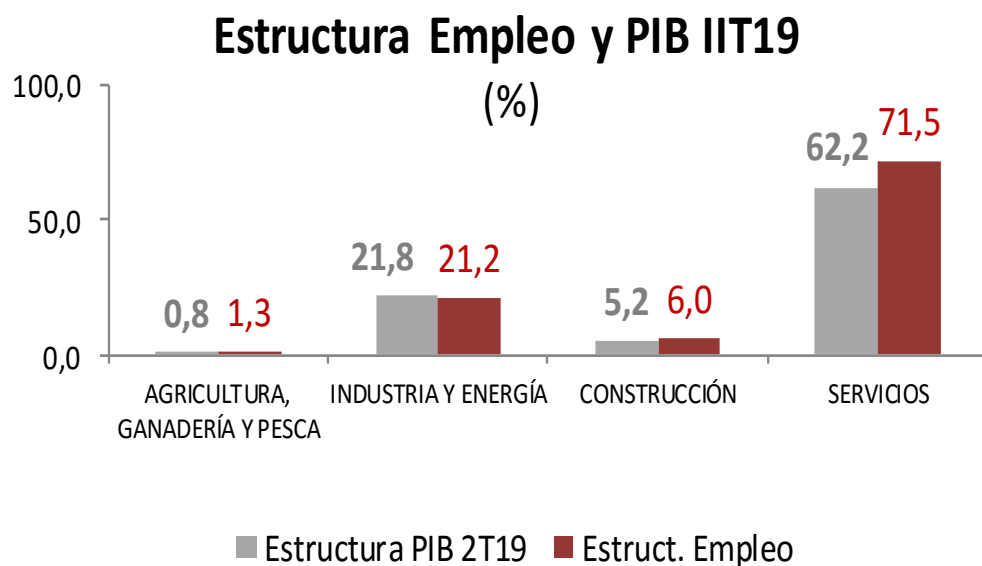
Aportación al PIB IIT19 (pp)

Iturria: Eustat, gure datuak

Duela urtebete (hau da, 18IIHn), **Zerbitzuen** sektorea EAEko BPGd-aren % **62,0** zen, eta termino errealetan % **2,6** hazi ondoren, BPGd-ari ekarpen handiena egiten dion sektorea da, **1,6 pp**-rekin. **Eraikuntza**, % **5,2**ko pisuarekin, % 2,9 hazi da eta 0,2 pp-ko ekarpena egin du; **Industria** antzera, % 22,1eko pisuarekin BPGd-an, % 0,8 hazi da termino errealetan, 0,2 pp-ko ekarpena eginda.

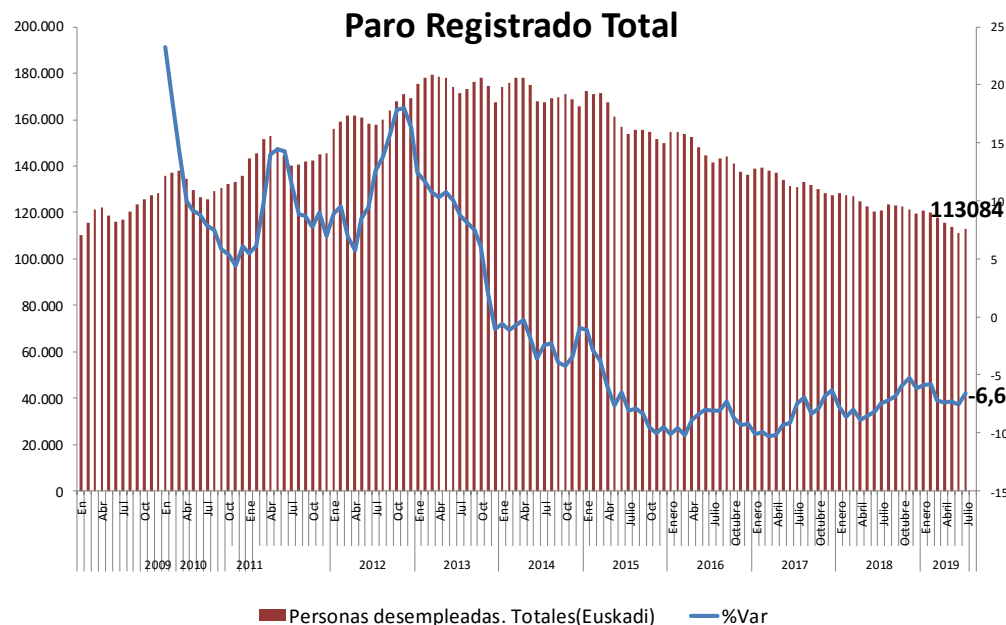
2. Industriarena da produktibaterik handiena

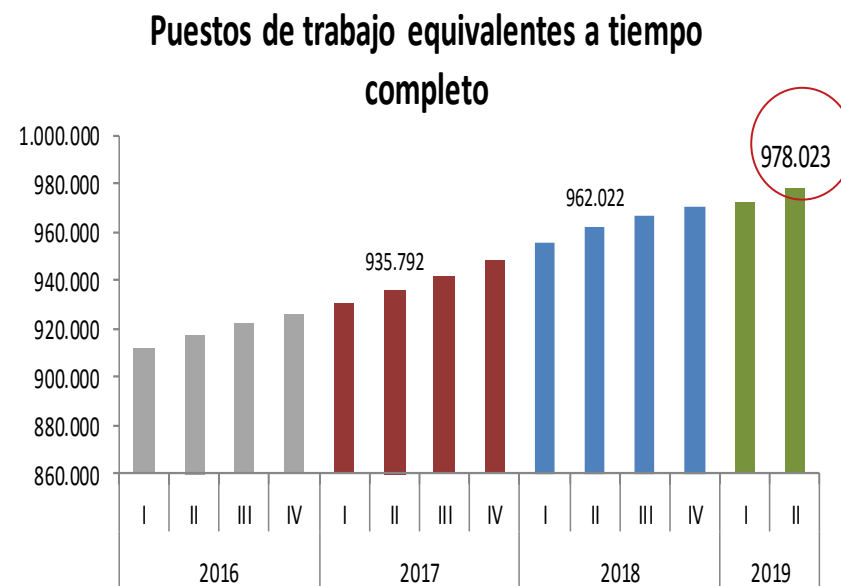
Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat. Gure datuak

19IIHn, enpleguaren eta BPGd-aren sektoreen arabera pisua aintzat hartuta, Industria da euskal ekonomiaren **produktibitate** sektorialaren erregistroen buru, eta BPGd-ari eta enpleguari egin dion ekarpena % **21** ingurukoa da.

2. Enplegua eta langabezia suspertze-bidean

18IIHn baino 16.000 langile gehiago

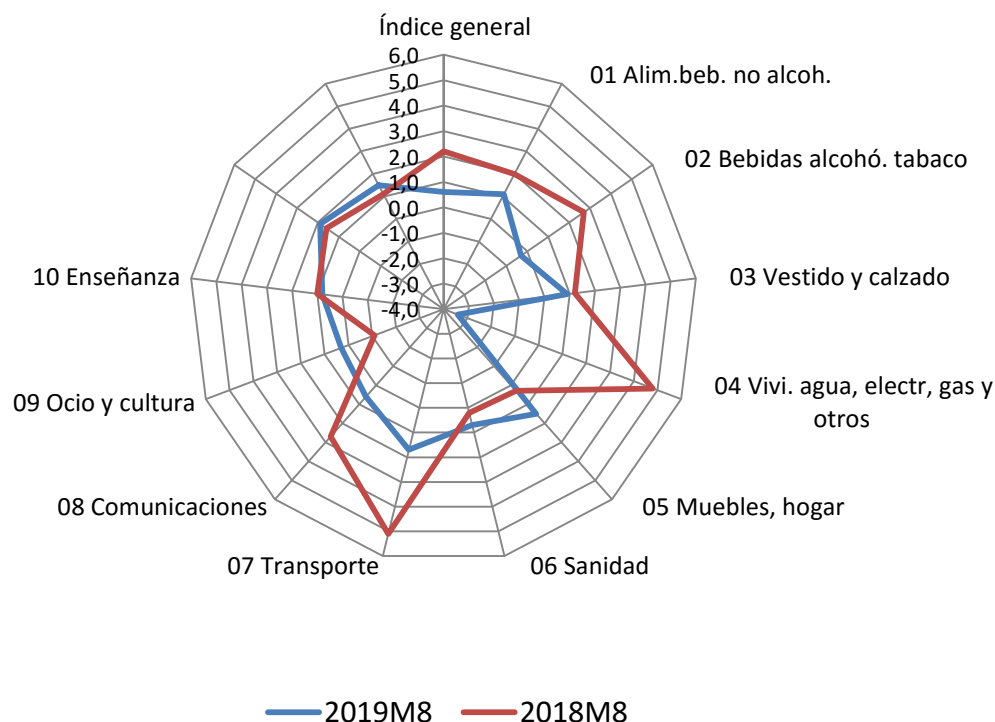
Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat.

EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **19IIHko okupazioa 978.000 enpleguetatik gora dago**, azken urtean % 1,7 **gora egin** ondoren. Termino absolutuetan, **duela urtebete baino 16.001 langile gehiago dago**. **Zerbitzuen** sektoreak 12.197 enplegu berri sortu ditu, **Industriak** 1.779 pertsona gehiagori eman die lana eta **Eraikuntzak** beste 1.889 langileri. **PRaren** arabera, 19IIHko **langabezia-tasa** pixkanaka hoberantz egiten ari da, eta 113.084 dira langabeak eta % 9,6koa langabezia-tasa.

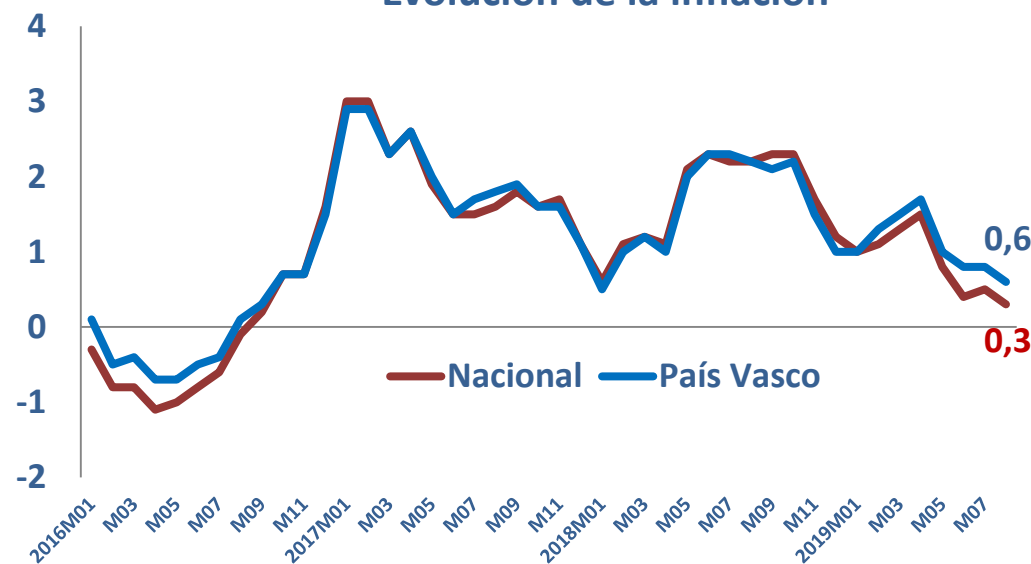
2. Tentsiorik ez prezioetan, abuztura arte ikus daitekeen beheranzko joeran agerikoa den moduan

Inflazioa sektoreka

EAEko bilakaera

Evolución de la inflación

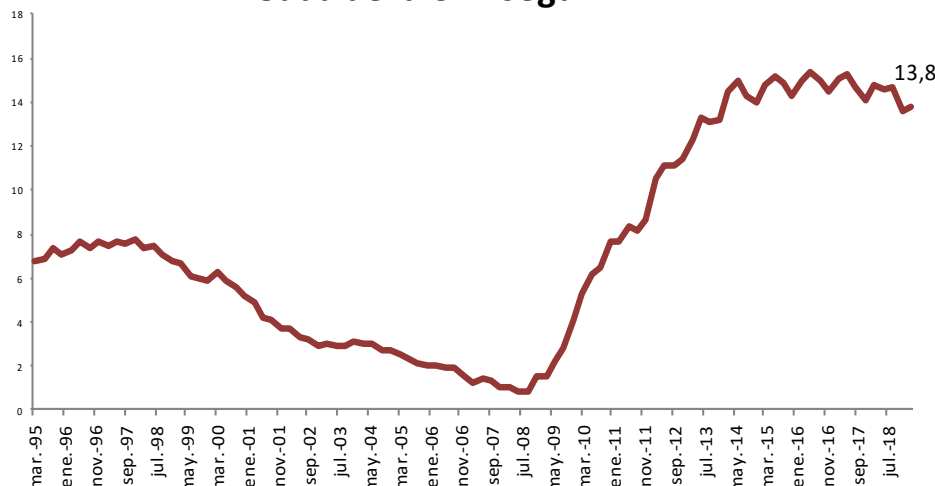

Iturria: INE

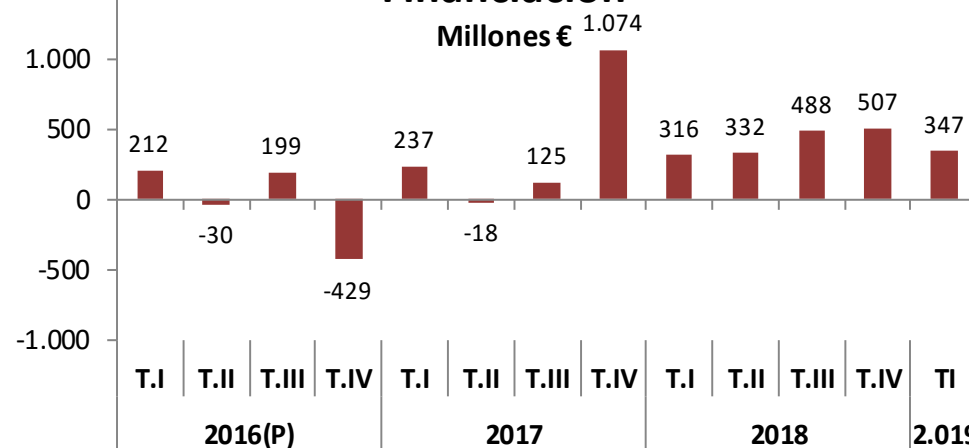
Abuztuko **KPI**aren urteko aldaketaren tasa % **0,6**koa izan da, oraindik beheranzko bidean; jaitsierak osagai guztietan gertatu dira, Osasunean eta Altzariak eta etxea ataletan izan ezik. **Azpiko inflazioaren** urteko tasa % **1** ingurukoa da.

2. Kontu publikoak kontrolatuta daude

Deuda de la CAE según PDE

CAE: Capacidad (+) o Necesidad (-) de Financiación

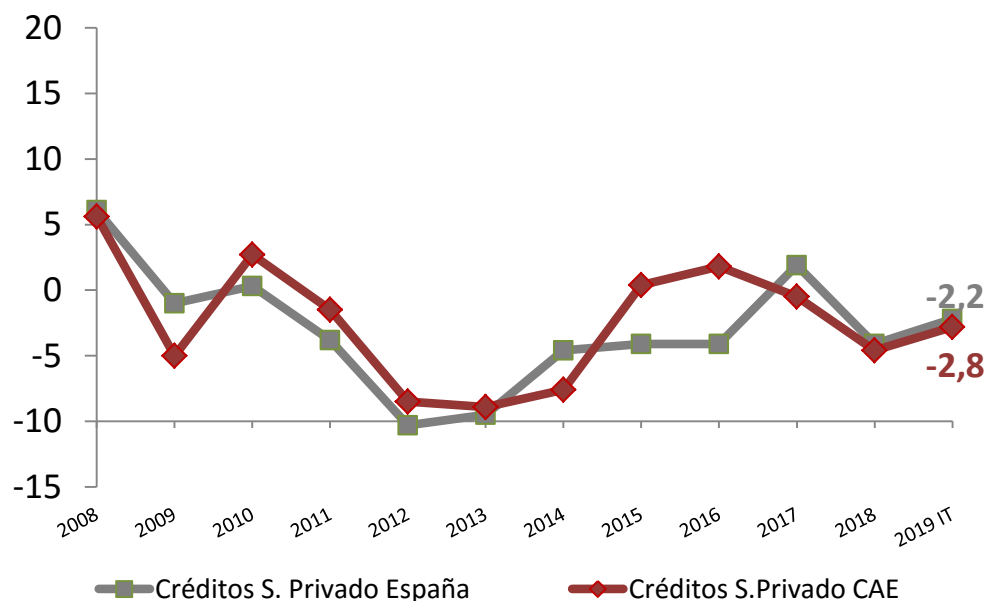
2019ko abuztura arte metatutako **diru-bilketa** 9.769 M. eurokoa izan da, iazko epe berean baino % 1,3 gehiago hazi ondoren. Diru-sarrera motari begiratuta, bildutako kopuru osoaren 3.531M € PFEZtik datoz eta 3.551M € BEZetik. Horiek dira diru-bilketaren kontzeptu nagusiak. EAEko **zor-maila** apala da oraindik, % **13,8**koa, hain zuzen ere.

Finantzaketa gaitasunari begira, euskal sektore publikoak **347M euroko superabita** izan zuen 19IHko itxieran

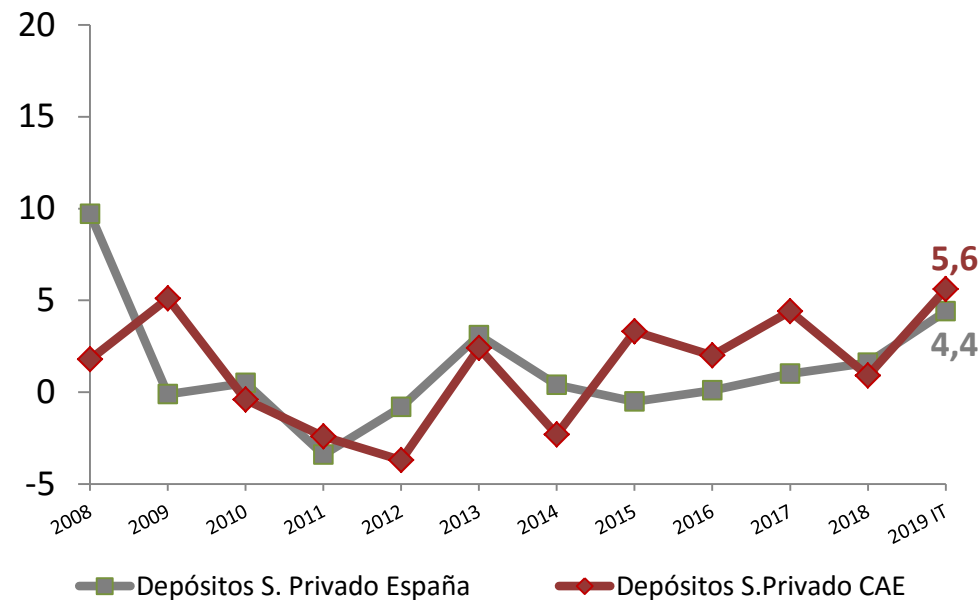
2. Kreditu pribatua gora egin ezinean, eta gordailu pribatuak, aldiz, nabarmen hazi dira.

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2019ko martxoa

S. Pribatuaren kredituak

S. Pribatuaren gordailuak

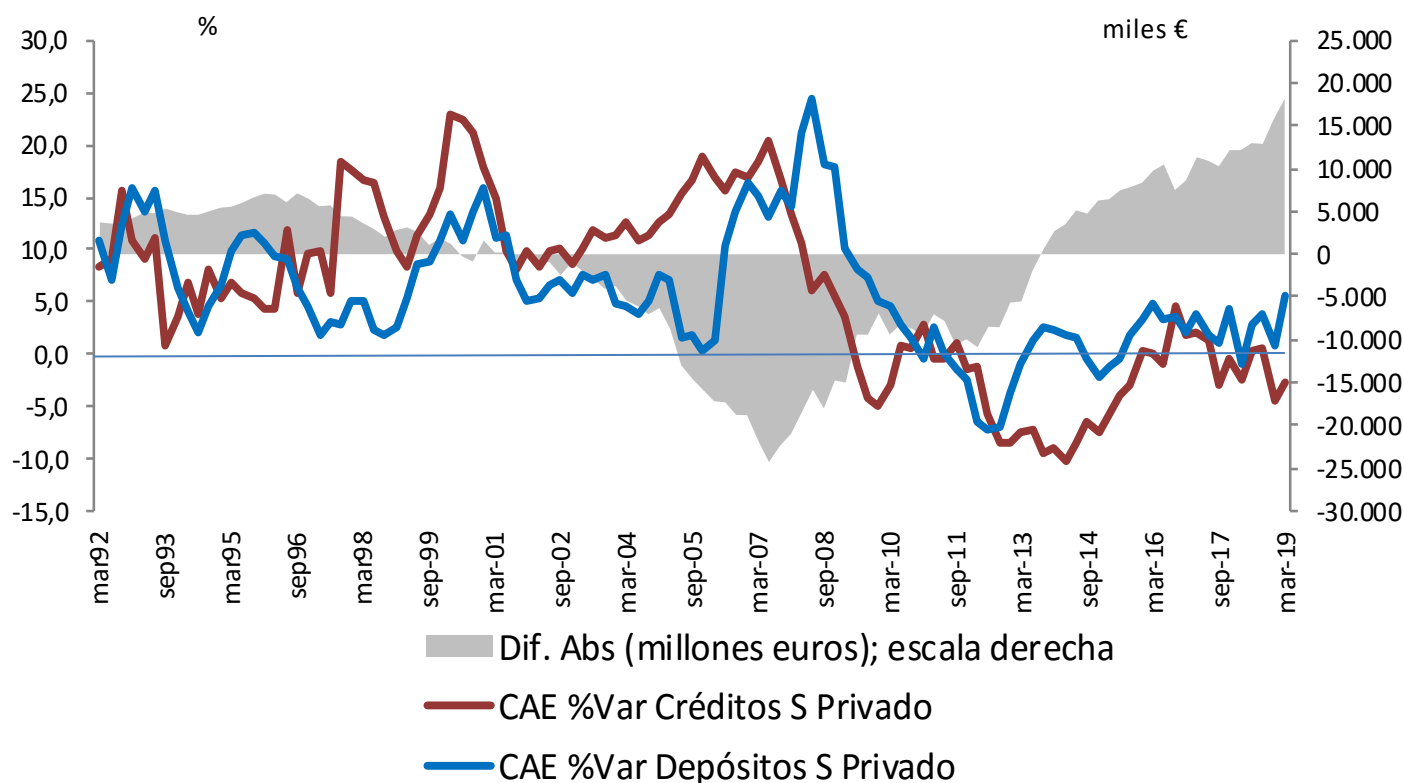
Sektore Pribatuaren kreditua (% 2,8 EAEn eta % 2,2 Espainian) uzkurtze-bidean da oraindik, inguruneko ziurgabetasunaren, eragileen desapalankatze prozesuaren eta kreditu pribatuaren portaeran eragina duten balantzeen osatze prozesuaren ondorioz.

Sektore Pribatuaren gordailuek EAEn (% 5,6) ematen du hazkunde-erritmoa berreskuratu dutela, inguruan indarrean dauden interes-tasak apalak badira ere.

2. Kredituaren uzkurtzea eta gordailuen suspertzea

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2019ko ekaina

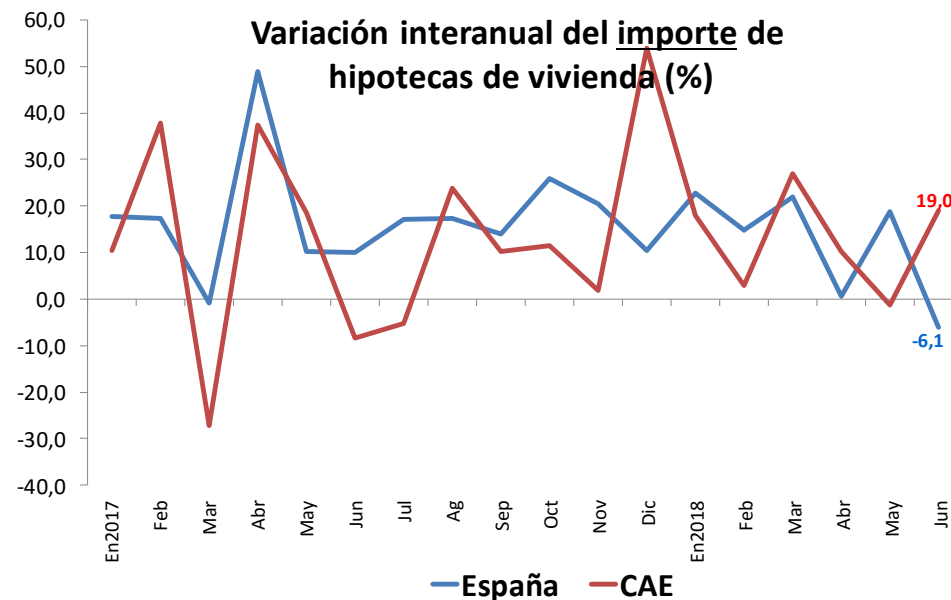
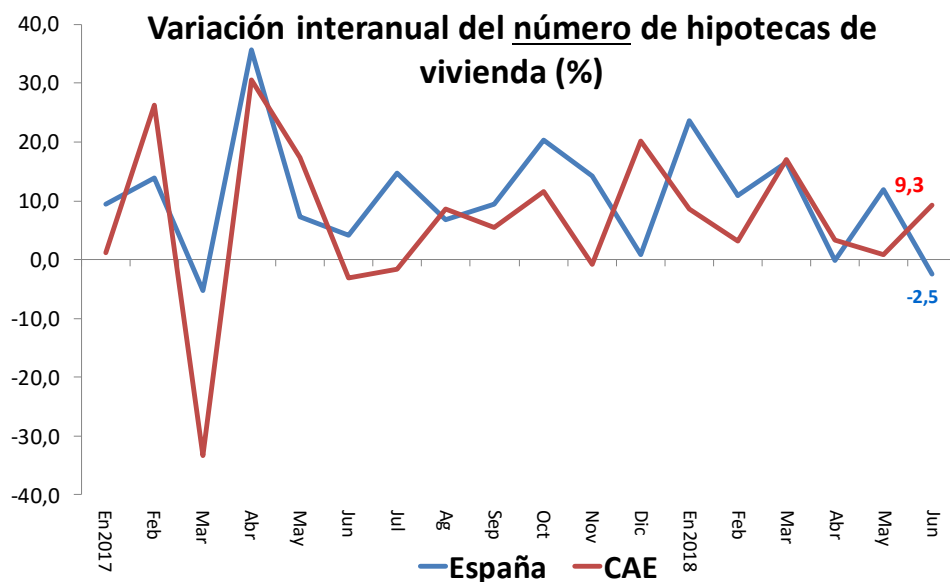
S. Pribatuaren Kredituen eta Gordailuen bariazioaren %

Iturria: BdE

Ekainean, **sektore pribatuaren gordailuen saldoa (80,490 M€) kreditu pribatuen saldoaren gainetik zegoen (62.390 M€), 18.100 M€ gainetik hain zuzen ere.** Kreditu pribatuek gordailu pribatuetan duten pisua % 79,5ean kokatu da EAEn (% 95,6 Espainian).

2. Etxebizitzaren hipotekak: askotariko portaerak

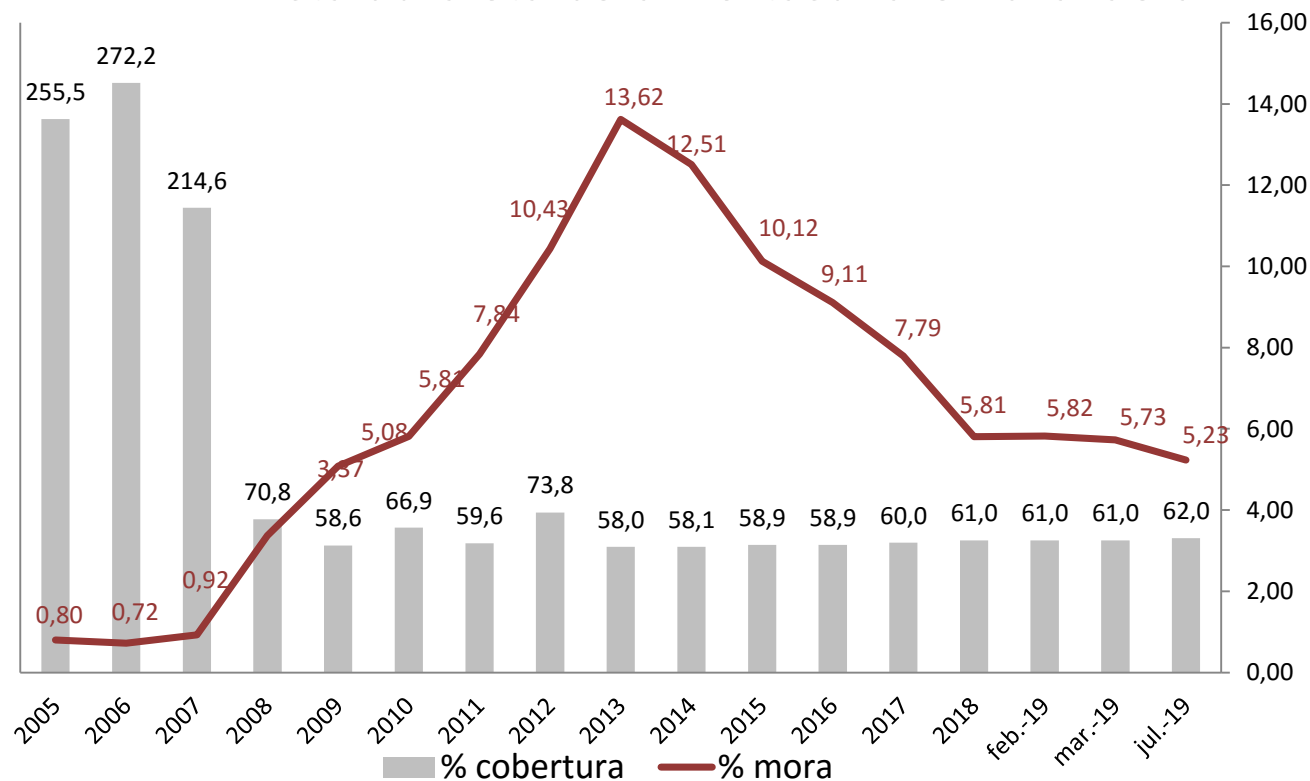

Iturria: INE

Ekainean, hipoteken merkatuak aurreko hilean izandakoaren kontrako portaera izan du: Espainian uzkuritu egin da (-% 6,1 zenbatekoan eta -% 2,5 eragiketa kopuruan); beste aldean, **EAEko** merkatuaren dinamismoa daukagu, % 19 zenbatekoan eta % 9,3 eragiketa kopuruan.

3. Berankortasuna. Murrizketaren bidean

Estaldura eta berankortasunaren bilakaera

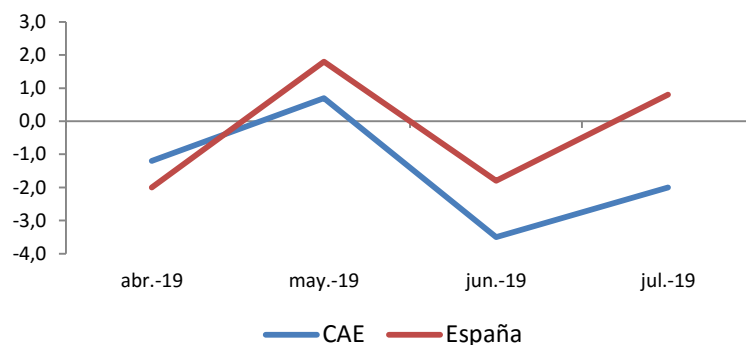

2019ko uztailaren amaieran, finantza-sistemaren OSR kredituaren **berankortasun-tasa** -0,13 portzentajezko puntu (pp) murriztu da, eta % **5,23**an dago orain. Finantza-sistemaren OSR kredituaren estaldura-tasa, aldiz, azken hilean 0,59 pp handitu da, eta % **61,73**an dago orain.

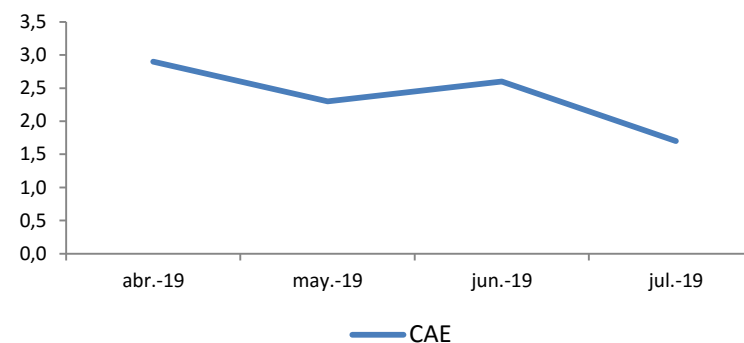
2. Euskal ekonomia uneko adierazleen arabera...

% Var.	MENSUALES				
		abr-19	may-19	jun-19	jul-19
1	IPI (INE)	-1,2	0,7	-3,5	-2,0
4	Consumo de gasolina, gasóleo y fuelóleo™ (Cores)	2,8	4,2	-8,2	-1,3
6	Matriculación de turismos (Ikerbide 1.25.3)	-0,5	3,3	-15,4	-14,1
7	Hipotecas. Número (INE)	3,3	0,9	9,3	
8	Hipotecas. Importe (INE)	10,2	-1,3	19,0	
9	Compraventa viviendas	0,9	-3,3	-6,0	
10	Recaudación DDFF: Total impuestos (GV)	2,9	2,3	2,6	1,7

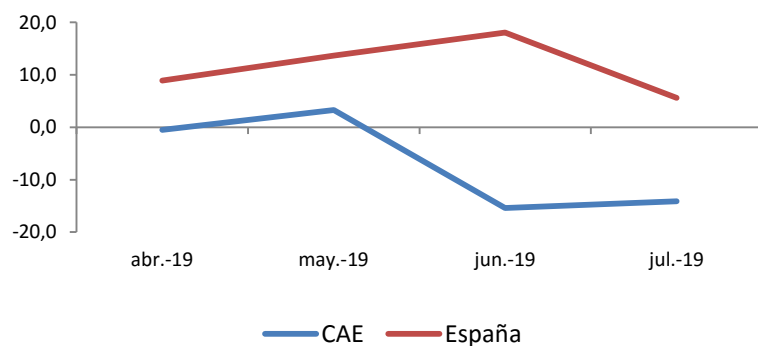
IPI

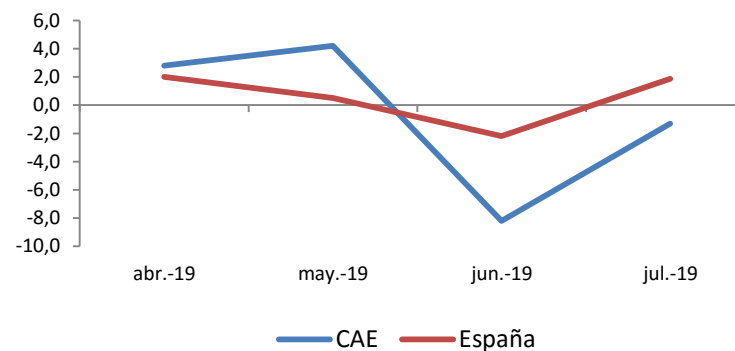
Diru-bilketa: Zerga hitzartuak

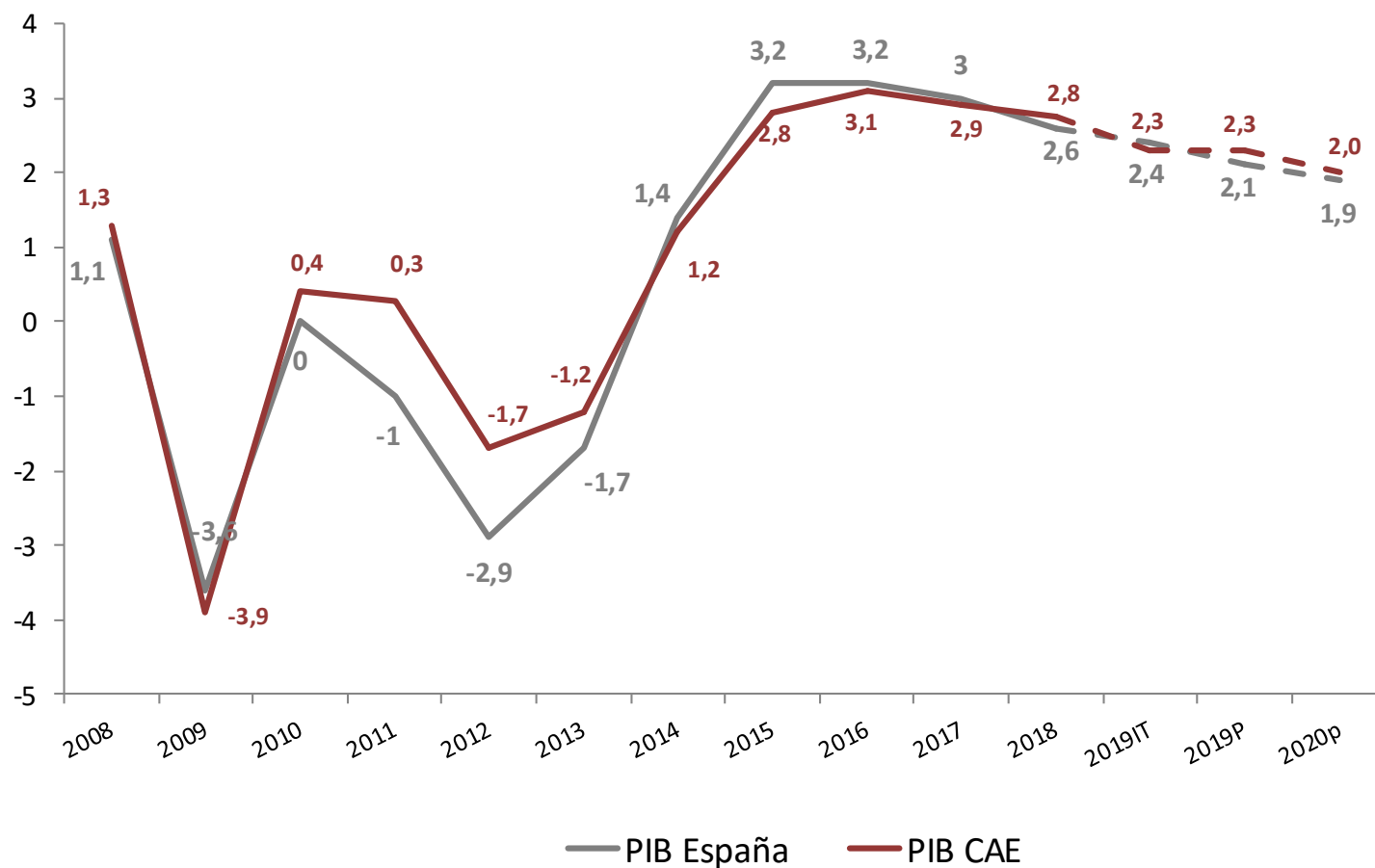
Ibilgailuen matrikulazioa

Gasolina, gasolio eta fuelolioaren kontsumoa

3. Euskal ekonomia. 2019-2020rako aurreikuspenak Intentsitate apalagoa

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

Euskal ekonomiaren hazkunde-tasa intentsitatea galtzen ari da pixkanaka, estatuarekin daukan etengabeko loturari eutsiz, nahiz eta pixka bat positiboagoa den. 2019rako BPGd-aren aurreikuspena % **2,3**koa da ekitaldi osorako eta % 2koa 2020rako.

3. Euskal ekonomia. Aurreikuspenak

Euskadi	PIB		
Panel de Previsiones		2019	2020
Confebask	dic.-18	2,5	
Funcas	jun.-19	2,2	
Hispalink (VAB)	jul.-19	2,2	2,0
BBVA	jun.-19	2,2	2,0
CEPREDE	jul.-19	2,1	1,8
Gobierno Vasco	jun.-19	2,3	2,0
Media		2,3	2,0
<i>Máximo</i>		<i>2,5</i>	<i>2,0</i>
<i>Mínimo</i>		<i>2,1</i>	<i>1,8</i>

Fuente: DEP-jun.2019

4. Hazkunde globalaren moteltzea

Munduko ekonomiaren aukerak, NDFren aurreikuspenen berrikuspena 2019ko uztaila

	2018	2019	2020
Producto Mundial	3,6	3,2	3,5
Economías avanzadas	2,2	1,9	1,7
Estados Unidos	2,9	2,6	1,9
Zona del euro	1,9	1,3	1,6
Alemania	1,4	0,7	1,7
Francia	1,7	1,3	1,4
Italia	0,9	0,1	0,8
España	2,6	2,3	1,9
Japón	0,8	0,9	0,4
Reino Unido	1,4	1,3	1,4
Economías emergentes y en desarrollo	4,5	1,1	4,7

[NDFren 2019ko uztailleko aurreikuspenak](#)

NDFren uztailleko aurreikuspenen berrikuspenak % **3,2**ko hazkundera aurreikusi du ekitaldi honetarako, % **3,5**erainoko igoerarekin 2020an. Kopuru horiek beherantz berrikusi dira apirileko aurreikuspenetatik, enpresa eta kontsumitzaile orokorren epe luzeko eskaera eta kontsumoa atzeratu ondoren, aurreikusi baino ahulagoa den munduko jardueraren ondorioz.

4. Hazkundearen intentsitatearen galera orokorra. Espainia: ezinezkoa da haztea ingurunetik aparte

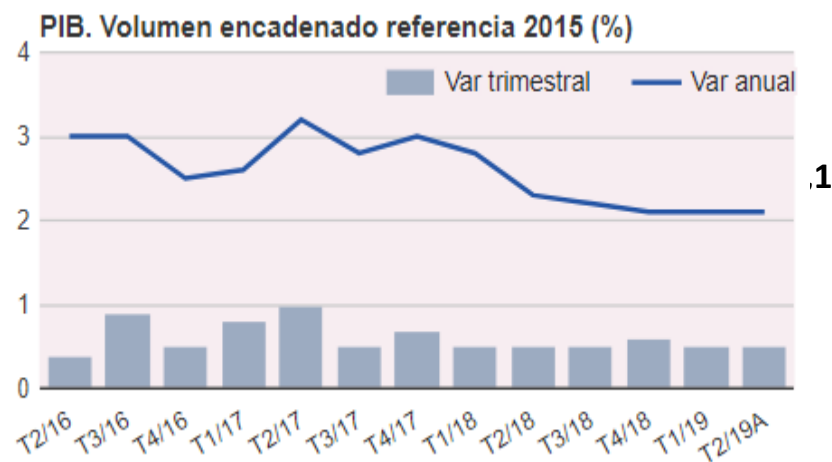
Munduko ekonomiaren aukerak 2019-2020

	Crecimiento en 2018	Previsión para 2019	Diferencia con la previsión de mayo	Previsión para 2020	Diferencia con la previsión de mayo
TOTAL MUNDIAL	3,6	2,9	-0,3	3,0	-0,4
G-20	3,8	3,1	-0,3	3,2	-0,4
Eurozona	1,9	1,1	-0,1	1,0	-0,4
Francia	1,7	1,3	0,0	1,2	-0,1
Alemania	1,5	0,5	-0,2	0,6	-0,6
Italia	0,7	0,0	0,0	0,4	-0,2
Reino Unido	1,4	1,0	-0,2	0,9	-0,1
EE UU	2,9	2,4	-0,4	2,0	-0,3
China	6,6	6,1	-0,1	5,7	-0,3
Japón	0,8	1,0	0,3	0,6	0,0

ELGE

BPGd-aren hazkundera Espainian

BPGd: % 2,1 (u/u)

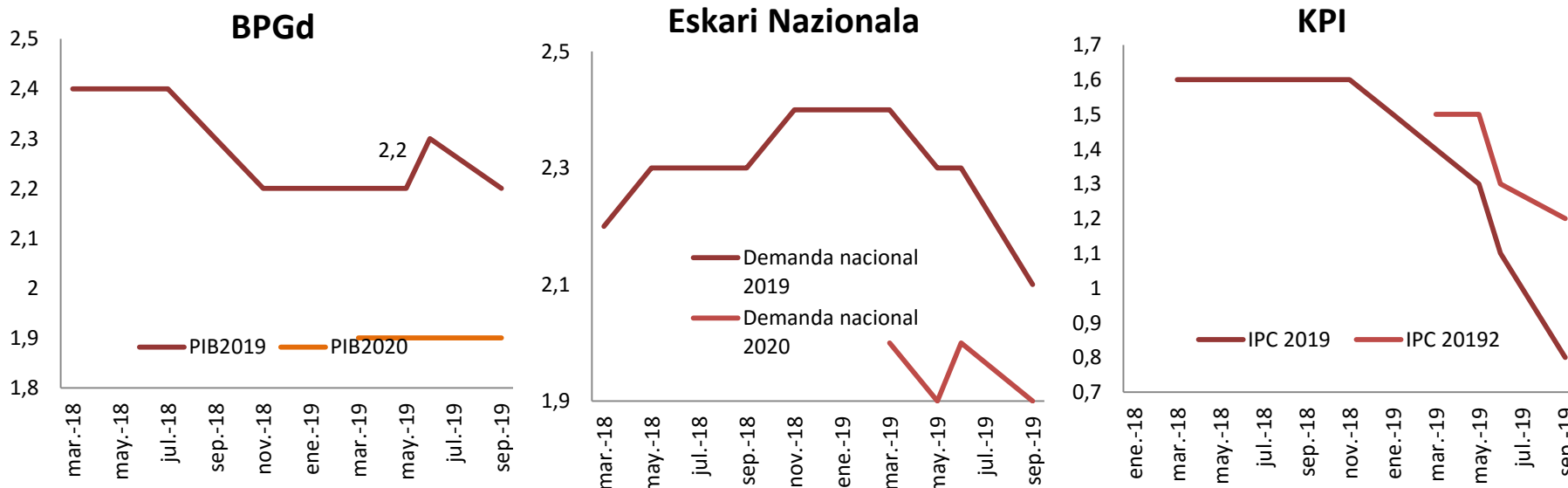

ELGEren arabera, **munduko hazkundera** moteltzen ari da, % 2,9raino 2019an eta % 3raino 2020an, eta azken hamarkadako mailarik apalenean kokatuko da. Tentsio komertzialen eta horrek konfiantzan eta inbertsioan daukan eragin zitalaren ondorio da hori.

Eurogunean, NDFren arabera, hazkundera azken aurreikuspenean aurreratutakoa baino apalagoa izango da. Hartara, 2019an, % 1,3 ingurukoa izango da, eta % 1,6koa 2020an. ELGEk, berriz, hazkunde txikiagoa aurreikusi du: % 1,1 eta % 1ekoa, hurrenez hurren. Alemania gutxiago haztea eta Frantzia bere horretan mantentzea espero da.

Ildo horretatik, 19IIHn % **2,1**eko hazkundera izan duen **Espainiako ekonomian** moteltze-seinaleak agerikoak dira industria eta zerbitzuen adierazleetan. Ezegonkortasun politikoaren testuinguruan, zorpetzean eta defizit publikoan dute jatorria desoreka nagusiek. Hala ere, inguru hurbilaren ahuldadea tarteko, leku nabarmenean dago oraindik, Euroguneke gainerago herrialdeekin alderatuta.

4. Beheranzko aurreikuspenak

Iturria: Funcas

19IIHn, BPGd-aren urte arteko aldaketa % **2,1**koa izan zen, eta analisten ustez, 2019 osorako hazkunde-maila hori mantenduko du, uztailen egindako aurreikuspena baino apur bat beherago. Kanpo-sektorearen ekarpenak hamarren bat egin du gora, eta barne-ekariaren ekarpena, aldiz, bi hamarren jaitsi da. 2020rako adostutako aurreikuspena % **1,9**koa da, eta Eurogunean ikus daitekeenaren gainetik mantenduko da.

Ekitaldi honetarako **inflazioaren** aurreikuspenean nabarmena da jaitsiera, eta % **0,8**an iristen da adostasunera, aurretik egindako aurreikuspena baino lau hamarren beherago, nahiz eta 2020an % 1,2raino heltzea espero den.

Lan-merkatuan agerikoak dira moteltze zantzuak, eta 2019rako % **2,2**koa da enpleguaren hazkundearen aurreikuspena. 2020an, aldiz, % 1,6ra jaitsiko litzateke, eta ez da espero produktibitatean igoerarik egotea. Espainiako ekonomia bere ingurunean ikus daitezkeen hazkunde erritmoen moteltze joera beraren barruan dago.

4. Aurreikuspenen taula. Espainia

Última actualización

sep-19

España

Panel de Previsiones	PIB		IPC		PARO (EPA)	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
AFI	2,2	1,9	0,7	0,8	13,9	12,8
BBVA	2,3	1,9	0,8	1,3	13,7	12,8
Bankia	2,2	1,8	0,8	1,4	13,8	12,8
Caixabank	2,3	1,7	0,8	1,2	13,8	12,3
CEEM	2,3	1,9	0,8	1,4	13,9	12,8
CEPREDE	2,3	2,1	0,8	1,1	14,1	13,6
CEOE	2,1	1,8	0,8	1,1	13,8	12,4
Funcas	2,2	2,0	0,8	1,1	13,7	12,4
ICAE-UCM	2,2	1,9	0,8	1,2	13,8	12,9
IEE	2,3	1,8	1,1	1,3	14,0	13,1
Intermoney	2,1	1,8	0,8	1,0	13,9	13,1
CONSENSO (media)	2,2	1,9	0,8	1,2	13,9	12,9
Máximo	2,4	2,1	1,1	1,4	14,1	13,6
Mínimo	2,1	1,7	1,4	0,8	13,4	12,3
PRO MEMORIA						
Gobierno (abril 19)	2,2	1,9	-	-	13,8	12,3
BdE (junio 19)	2,4	1,9	1,1	1,3	13,9	13,0
CE (julio 19)	2,3	1,9	0,9	1,2	-	-
FMI (julio 19)	2,3	1,9			-	-
OCDE (mayo 19)	2,2	1,9	1,0	1,6	13,8	12,7

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2019IIH

2019ko irailaren 23a